

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

ORATIO

fionem doctorum atq; prudentum. **Quid** em est maius q̄ quā tanta sit inter oratores bonos dissimili-
 tudo: iudicare quā sit optima species & quasi figura dicēdi. **Quod** qm̄ me sapius rogas: aggrediar: nō
 tā perficiēdi spe q̄ experiēdi voluntate. **Malo** em quā studio tuo sim obsecutus: desiderari a te prudē-
 tiā meā q̄ si id nō fecerim benivolentiā: **Queris** igit id qd̄ iā sapi? qd̄ eloquētiā gen? probē maxie
 & quale mihi videat illud cui nihil addi possit: quod ego summū & perfectissimū iudicē. **In** quo ve-
 reor ne si id qd̄ vis effecero: eūq; oratorē quē queris expressero: tardē studia multoz: qui desperati-
 onedebilitati experiri nolēt: quod se assequi posse diffidāt. **Sed** par est oīs oīa experiri: q res magnas
 & magnope expetēdas cōcupuerūt. **Quod** si quē aut natura sua: aut illa prestātis ingenii vis forte de-
 ficiet: aut minus instructus erit magnarū artū disciplinis: teneat tñ eū cursum quē poterit: prima em se-
 quentē honestū est in secundis terciūq; cōsistere. **An** in poetis **Homero** soli locus est (vt de gr̄c̄ loqr)
 aut **Archilochō**: aut **Sopodō**: aut **Pindaro**. sed boz in secundis vel etiā infra secundos. **Nec** vero **Aristo**.
 in pb̄ia deterruit ascribēdo amplitudo **Platonis**: nec ipse aristoteles admirabili quadā sciētia & copia
 ceteroz studia restinxit: nec solū ab optimis studiis excellētes viri deterriti nō sunt: sed ne opifices q
 dem se artibus suis remouerūt: qui aut **Hyalis** (quē **Rbodi** vidimus) nō potuerūt: aut **Cox** **Veneris**
 pulchritudinē imitari: nec simulacro iouis olympi aut **Doryphori** statua deterriti: reliqui minns exp-
 ti sunt quid efficere aut quo progredi possent. **Quoz** tanta multitudo fuit: tāta in suo cuiusq; genere
 laus ut quū summā miremur: inferiora tñ probaremus. **In** oratorib? vero gr̄cis quidē admirabile est
 quantū inter oīs vnus excellat: attñ quū esset **Demosthenes**: multi oratores magni & clari fuerūt & an-
 tea fuerāt nec postea defecerūt. **Quare** nō est cur eoz q se studio eloquētie dediderūt: spes infringatur
 aut languescat industria. **Nā** neq; illud ipsum quod est optimū desperandū est: & in presentibus rebus
 magna sunt ea quæ sunt optimis proxima: **Atq;** ego in summo oratore fingēdo talē informabo: qua-
 lis fortasse nemo fuit. **Nō** em quero quis fuerit: sed quid sit illud quo nihil possit esse prestātius: quod
 in perpetuitate dicēdi nō sape atq; haud scio: an vnq; in aliqua aut parte eluceat aliqñ. **Ad** apud alios
 densius: apud alios fortasse rarius. **Sed** ego sic statuo nihil esse in vltō gñe tā pulchrū quo nō pulchri?
 id sit vnde illud: vt ex ore aliquo quasi & imago exprimat: qd̄ neq; oculis: neq; auribus neq; vllō sen-
 su percipi potest: cogitatione tñ & mente cōplectimur. **Itaq;** & **Rhydix** simulacris: quibus nihil in illo
 genere perfectius videmus: & bis picturis (quas nominavi) cogitari tñ possumus pulchriora. **Nec** ve-
 ro ille artifex quū faceret iouis formā: vt **Minerua**: cōtemplabat aliqū e quo similitudinē duceret: s;
 ipsius in mēte insidebat species pulchritudinis eximia quedā: quā intēs: in eaz defixus: ad illius simi-
 tudinē artē & manū dirigebat. **Vt** igit in formis & figuris est aliquid perfectū & excellēs: cuius ad ex-
 cogitatā speciē imitādo referūt ea quæ sub oculos ipsa nō cadūt: sic perfecte eloquētie speciē animo
 videmus: effigiē auribus querimus. **Nas** rez formas appellat ideas ille nō intelligēdi solū: sed etiā di-
 cēdi grauissimus auctor **Plato**: easq; gigni negat: & ait semper esse: ac ratioē & intelligētiā cōtineri: cete-
 ra nōci: occidere: fluere: labi: nec diutius esse vno eodē statu. **Quicquid** est igit de quo ratione & via
 disputef. i. ad vltimā sui generis formā speciēq; redigendū. **At** video hāc primā ingressiōne meā non
 ex oratoris disputationibus ductā: sed e media pb̄ia repetitā: & eā quidē tñ antiquā: quū subobscurā
 aut reprehensionis aliquid: aut certe admiratiōis habiturā. **Nā** aut mirabunt. quid hęc pertineant ad
 ea quæ querimus: quibus satisfaciet res ipsa cognita: nō sine causā alte repetita videat: aut reprehē-
 dāt q̄ inusitata vias indagamus. tritas relinquamus. **Ego** aut & me sape noua videri dicere intelligo
 quū peruertera dicā. sed inaudita plerisq; & fateor me oratorē si modo sim: aut etiā quicquid sim: non
 ex rebtoz officinis: sed ex academiæ spaciis extitisse. **Illa** em sunt curricula multipliciū variorūq; sermo-
 nū: in quibus **Platonis** primū sunt impressa vestigia: sed & huius & alioz philosophoz disputationi-
 bus & exagitatus maxime orator est & adiutus. **Oīs** em vbertas & quasi silua dicēdi ducta ab illis est:
 nec facta in instructa ad forenses causas: quas vt illi ipsi dicere solebant agrestioribus musis reliquerūt
 sic eloquētra hec forensis spreta a pb̄is: & repudiata: multis quidē illa adiumentis magnisq; caruit: sed
 tñ ornata verbis atq; sententiis iactationē habuit in populo: nec paucoz iudiciū reprehensionēq; peri-
 mit. **Itaq;** doctis eloquētiā popularis & disertis elegās doctrina defuit. **Positū** sit igit imprimis qd̄
 post magis intelligit sine pb̄ia nō posse effici quē querimus eloquentē. **Nō** vt in ea tñ oīa sint: s; vt ad
 iuuet vt palæstra bystrionē. **Parua** em magnis sape rectissime cōferunt. **Nā** nec latius neq; copiosē de
 magnis variisq; rebus sine pb̄ia potest quisq; dicere: si quid etiā a **Pb̄xdro**. **Platonis** hoc **Pericidē** prest-
 tisse ceteris dicat oratoribus **Socrates**: q̄ is anaxagore phisici fuerit auditor a quo censet eū quū alia
 prædara quedā & magnifica didicisset: vberē & secundū fuisse: gnarū: qd̄ est eloquētiā maximū qui
 bus oratoris modis: queq; aior ptes pellerent. qd̄ idē de **Demosthene** existimari potest: cui ex episto-
 lis intelligi licet: q̄ frequēs fuerit **Platonis** auditor. **Nec** vero sine pb̄orū disciplina genus & speciē cu-
 iusq; rei cernere neq; eā diffiniendo explicare: nec tribuere in partes possumus: nec iudicare quæ vera
 quæ falsa sint neq; cernere cōsequentiā: repugnantia videre: ambigua distinguere. **Quid** dicā de natu-
 rā rerū cuius cognitio magnā oratoris suppeditat copiam: de vita: de officiis: de virtute: de morib? sine
 multarū rerū disciplina: aut dici: aut intelligi posse. **Ad** has tot tantasq; res adhibenda sunt ornāmēta
 innumerabilia: quæ sola tñ quidē tradebant ab his qui dicēdi numerabantur magistri. **Quo** sit vt ve-
 rā illā & absolutā eloquētiā nemo cōsequat: q̄ alia intelligēdi: alia dicēdi disciplina est: & ab aliis rerum
 ab aliis verboz doctrina queritur. **Itaq;** **M. Antonius** cui vel primas eloquētiæ partes patrum no-
 strorum tribuebat atas: vir natura peracutus: & prudens in eo libro quē vnum reliquit disertos ait se
 vidisse multos: eloquentem omnino neminem. **Insidebat** videlicet in eius mente species eloquētiæ
 quam cernebat animo: re ipsa non videbat. **Vir** autem acerrimo ingenio sic enim fuit multa & in se
 & in aliis desiderans: neminem plane qui recte appellari eloquens posset videat. **Quod** si ille nec se